



Eduskunnan ympäristövaliokunnalle

Biotekniikan neuvottelukunnan lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi muuntogeenisestä kasvintuotannosta (HE 246/2009)

Pyydettyinä lausuntonaan hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi muuntogeenisestä kasvintuotannosta (HE 246/2009) biotekniikan neuvottelukunta esittää kunnioittaen seuraavaa:

Biotekniikan neuvottelukunta pitää muuntogeenistä kasvintuotantoa koskevaa lainsäädäntöä välttämättömänä, koska se antaa nykyistä laajemman mahdollisuuden harjoittaa maassamme eri viljelymuotoja. Lainsäädäntö on tarpeen etenkin luonnonmukaisen tuotantotavan taloudellisten näkökohtien turvaamiseksi, mutta myös muuntogeenisen tuotantotavan mahdollistamiseksi. Biotekniikan neuvottelukunta muistuttaa, että jo voimassa olevan lainsäädännön mukaan viljelyluvan voi saada muuntogeeninen viljelykasvi, joka on säädösvaatimusten mukaisesti osoitettu turvalliseksi ihmisille, eläimille ja ympäristölle. Lakiesityksessä esitetyt uudet toimenpiteet eivät tuo lisäarvoa ympäristön turvallisuudelle, vaan ne ovat tarpeen tuotantotapoihin liittyvien taloudellisten näkökulmien huomioimiseksi.

Biotekniikan neuvottelukunnan näkemyksen mukaan lakiesitys voi kuitenkin nyky muodossaan asettaa muuntogeenisen viljelytavan osin eriarvoiseen asemaan muihin tuotantotapoihin verrattuna ilman tuotantotavan turvallisuuteen liittyviä perusteita. Tämä on seurausta etenkin kahdesta lakiesityksen linjauksesta: vastuukysymysten määrittelystä ja perunaa koskevien lajikohtaisten säädösten sisällyttämisestä lakiin.

Vastuu sekoittumisen ja leviämisen estämisestä

Lakiesityksen 2. luku korostaa, että ensisijainen vastuu sekoittumisen ja leviämisen estämisestä ja siitä aiheutuvista taloudellisista vahingoista olisi muuntogeenistä kasviaineistoa viljelevällä toiminnanharjoittajalla sekä toimijalla, joka käsittelee, varastoi tai kuljettaa tällaista aineistoa maataloilla tai niiden välillä.

Neuvottelukunta huomauttaa, että linjaus saattaa tulevaisuudessa johtaa lain soveltamisessa ongelmiin. Ongelmia saattaa tulevaisuudessa syntyä esimerkiksi alueella, jolla vallitsevaksi tuotantotavaksi on jo muodostunut muuntogeeninen tuotantotapa. Mikäli tällaisella alueella joku tuottajista palaa tavanomaiseen tai luonnonmukaiseen tuotantotapaan, joutuisivat muuntogeenistä viljelyä harjoittavat tässäkin tapauksessa huolehtimaan mm. suojaetäisyyksistä.

Biotekniikan neuvottelukunta näkee selkeämpänä linjauksen, jonka mukaan uuden tuotantotavan alueelle tuova toiminnanharjoittaja huolehtii sekoittumisen estämiseen tähtäävistä toimenpiteistä

riippumatta siitä, onko uusi tuotantotapa muuntogeeninen, tavanomainen tai luonnonmukainen. Tämä linjaus myös kohtelisi eri tuotantomuotoja tasapuolisemmin.

Lajikohtaisten säädösten sisällyttäminen lakiin

Lakiesitykseen on sisällytetty yhtä lajia, perunaa (*Solanum tuberosum*) koskevat suojaetäisyydet. Biotekniikan neuvottelukunta ei näe perusteita lajikohtaisten säädösten sisällyttämiseksi lakiin. Uusien Suomessa viljelyyn soveltuvien muuntogeenisten lajien saadessa tulevaisuudessa Euroopan yhteisön geeniteknikka- ja kasvinsuojelusäännösten mukaisesti viljelyluvan vaatisi niiden käyttöönotto Suomessa kohtuuttoman raskaan ylimääräisen lainsäädäntöprosessin.

Neuvottelukunta pitää tarkoituksenmukaisempana säätää lajikohtaisista vaatimuksista ministeriön asetuksella.

Helsingissä, 16. päivänä helmikuuta 2010,



Kimmo Pitkänen
Biotekniikan neuvottelukunta
puheenjohtaja



Karoliina Niemi
Biotekniikan neuvottelukunta
sihteeri